

Oponentský posudek bakalářské práce

Autorka práce: Michaela Š l a j s o v á

Název práce : ***Pěstounská péče – úloha pracovnice náhradní rodinné péče a možnosti spolupráce s dalšími organizacemi***

Autorka si jako téma své bakalářské práce zvolila dnes velmi frekventovanou a často v odborných i laických kruzích diskutovanou problematiku náhradní rodinné péče se zvláštním zřetelem k jedné z jejích forem – pěstounské péči.

V úvodu se zmiňuje jednak o „podstatě“ své práce, kterou formuluje jako mapování procesu zprostředkování náhradní rodinné péče, jeho úskalí, se zaměřením přímo na pěstounské rodiny, nestátní neziskové subjekty poskytující v této oblasti sociální služby a jejich roli v celém procesu, a to z hlediska teoretické a praktické činnosti. Kromě tohoto poněkud obsáhlého a „všeobjímajícího“ vymezení podstaty, je zde ještě formulován cíl práce. Ten je zformulován již jasně, a to vymezení úlohy pracovnice náhradní rodinné péče orgánu sociálně právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností v oblasti pěstounské péče. Autorka se také zmiňuje o svém dlouhodobém zájmu o tuto problematiku v souvislosti se zkušenostmi ze své profesionální dráhy sociální pracovnice orgánu sociálně právní ochrany dětí.

Práce je formálně členěna, dle autorky, na část teoretickou a praktickou, ale v práci samotné můžeme pouze nejasně usuzovat z celého, jinak vcelku kompaktního a logicky navazujícího textu, co autorka považuje za část teoretickou a praktickou, pouze na základě kontextu, případně kazuistik, které snad opravdu vycházejí z autorčiny praktické činnosti a zkušenosti.

Teoretická část je pak do značné míry „ochuzena“, díky zevrubné popisné části (více méně technického rázu) procesu zprostředkování náhradní rodinné péče.

Tento fakt pak, na škodu celkovému vyznění jinak o praktické zkušenosti se opírající práci, ubírá na fundovaném odborném potenciálu a celkově nenabízí v závěru možnost pojmenovávat konkrétní např. metody, opatření, kroky, vize, strategie a v konfrontaci se širším spektrem odborných přístupů a názorů navrhopat svá řešení problematických míst v celém systému náhradní rodinné péče (pěstounské péče). To také úzce souvisí, dle mého názoru, s nedostatečným počtem titulů použité prostudované či citované literatury, a to především monografií, kterých k uvedené problematice vychází v posledních letech celá řada a to nejen od našich současných českých odborníků. Celá práce pak působí spíše dojmem beletrie o náročné práci sociální pracovnice či vyprávění o tom, jak jsme společně zdárně došli k vytčenému cíli.

I samotná kapitola nazvaná „Kritické místo v systému NRP“, ve které se zmiňuje autorka hned v úvodní citaci o *několika kritických místech* systému, se pak nejasně rozplývá v popisu jednoho, dvou či opravdu pouze *jednoho?* kritického místa, jak bychom z názvu kapitoly mohli usuzovat?

To jen potvrzuje metodologický nedostatek, který nešťastně celou práci prostupuje a nedává tak jinou možnost, než v závěru konstatovat, že cíl práce je splněn a bez nestátních neziskových organizací se neobejdeme. To je však málo. Zcela chybí schopnost shrnutí, generalizace a vyústění v konkrétní formulování faktických důkazů či podkladů opravňujících nás k určitému názoru či stanovisku, nemluvě o nějakých návrzích na řešení a směrech vývoje systému či určení konkrétního místa v něm jednak pro sociálního pracovníka „státu“ a pracovníka nestátní organizace a nutnosti jejich vzájemné závazné či nezávazné vazby, odborných postupů oddělených či společných apod.

I když je nutno konstatovat, že podobných otázek k tématu, které ve své práci autorka otevírá, je celá řada a díky tomu (nebo i přesto) má práce v sobě obsaženo to základní, co bychom se měli o tématu dozvědět. Nutno také kladně hodnotit dobře zpracované kazuistiky a jejich vhodné zařazení, což činí práci celkově čtivější a zajímavější.

S přihlédnutím k požadavkům na bakalářskou práci musím tedy konstatovat, že po formální stránce (grafické zpracování, rozsah, členění a logická návaznost kapitol i subkapitol, provedení citací, gramatická úroveň apod.) lze práci hodnotit **jako vyhovující a doporučuji ji k obhajobě**, kde budou částečně snad odstraněny některé z výše uvedených nedostatků.

Závěr:

Vzhledem k výše uvedenému **d o p o r u ě j i** předloženou bakalářskou k obhajobě a navrhuji hodnocení **D – uspokojivě**.

Témata (otázky) k obhajobě:

1/ Pokuste se naplnit cíl své práce ústně a formulujte jasně Vaše vlastní vymezení úlohy sociální pracovnice orgánu sociálně právní ochrany dětí (státu) v oblasti jedné z forem náhradní rodinné péče – pěstounské péče.

Vaše vymezení proveďte bez použití konkrétních kazuistik, pokuste se, prosím, co nejvíce zobecnit Vaše výstupy.

2/ Jaký je Váš názor na tzv. profesionální pěstounskou péči a kde vidíte její negativa a pozitiva?

V jaké evropské zemi (zemích) je podobný model uplatňován? Domníváte se, že by podobný model mohl být funkční i v našich podmínkách?

3/ Jaká opatření by měl, dle Vašeho názoru, v současné chvíli učinit stát, aby se pěstounská péče stala standardní frekventovanější formou NRP (např. více využívanou než péče ústavní)? Existují oficiální dokumenty, které se transformaci systému péče o ohrožené děti nějak podrobněji věnují a ve kterých je patrná jakási nejbližší vize státu v této oblasti?

V Praze dne 26.5.2010

Mgr. Martin R o t h